A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (hatodik tanács)

2025. január 23.*

„Előzetes döntéshozatal – Fogyasztóvédelem – Tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatok – 2005/29/EK irányelv – 7. cikk – Megtévesztő mulasztások – Vásárlásra való felhívás – Lényeges információk – A fogyasztónak az ár kiszámításának módjáról nyújtandó információk – Villamosenergia-szolgáltatásra vonatkozó online ajánlat – Díjkalkulátor – A fogyasztóra alkalmazandó százalékos felár feltüntetése”

A C-518/23. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Bundesgerichtshof (szövetségi legfelsőbb bíróság, Németország) a Bírósághoz 2023. augusztus 10-én érkezett, 2023. július 27-i határozatával terjesztett elő

a **Bundesverband der Verbrauchzentralen und Verbrauchverbände – Verbraucherzentrale Bundesverband e.V**.

és

a **NEW Niederrhein Energie und Wasser GmbH**

között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (hatodik tanács),

tagjai: T. von Danwitz, a Bíróság elnökhelyettese, a hatodik tanács elnökeként eljárva, A. Kumin (előadó) és I. Ziemele bírák,

főtanácsnok: M. Szpunar,

hivatalvezető: A. Calot Escobar,

tekintettel az írásbeli szakaszra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

– a Bundesverband der Verbraucherzentralen und Verbraucherverbände – Verbraucherzentrale Bundesverband e.V. képviseletében P. Wassermann Rechtsanwalt,

– a NEW Niederrhein Energie und Wasser GmbH képviseletében T. Höch Rechtsanwalt,

* Az eljárás nyelve: német.

– az Európai Bizottság képviseletében P. Kienapfel, P. Ondrůšek és I. Rubene, meghatalmazotti minőségben,

tekintettel a főtanácsnok meghallgatását követően hozott határozatra, miszerint az ügy elbírálására a főtanácsnok indítványa nélkül kerül sor,

meghozta a következő

Ítéletet

1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem a belső piacon az üzleti vállalkozások fogyasztókkal szemben folytatott tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatairól, valamint a 84/450/EGK tanácsi irányelv, a 97/7/EK, a 98/27/EK és a 2002/65/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvek, valamint a 2006/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról szóló, 2005. május 11-i 2005/29/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv („Irányelv a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokról”) (HL 2005. L 149., 22. o.) 7. cikke (1) bekezdésének és 7. cikke (4) bekezdése c) pontjának az értelmezésére irányul.

2 E kérelmet a Bundesverband der Verbraucherzentralen und Verbraucherverbände – Verbraucherzentrale Bundesverband e. V. (fogyasztói központok és szervezetek országos szövetsége, Németország) (a továbbiakban: országos szövetség) és a NEW Niederrhein Energie und Wasser GmbH között, villamosenergia szolgáltatására vonatkozó ajánlat állítólagosan megtévesztő reklámja tárgyában folyamatban lévő jogvita keretében terjesztették elő.

Jogi háttér

Az uniós jog

3 A 2005/29 irányelv (6), (7), (14) és (18) preambulumbekezdése a következőket mondja ki:

„(6) Ez az irányelv ezért közelíti a tagállamoknak a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokra vonatkozó jogszabályait, ideértve a fogyasztók gazdasági érdekeit közvetlenül sértő tisztességtelen reklámokat, amelyek ezáltal közvetett módon sértik a jogszerűen eljáró versenytársak gazdasági érdekeit is. Az arányosság elvével összhangban ez az irányelv védi a fogyasztókat az ilyen tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatok következményeitől, amennyiben ezek jelentősek, de elismeri, hogy egyes esetekben a fogyasztókra gyakorolt hatás elhanyagolható […]

(7) Ez az irányelv a fogyasztóknak a termékekkel kapcsolatos ügyleti döntéseit közvetlenül befolyásoló kereskedelmi gyakorlatokkal foglalkozik […]

[…]

(14) Kívánatos, hogy a megtévesztő kereskedelmi gyakorlatok fogalma magában foglalja azokat a gyakorlatokat, beleértve a megtévesztő reklámot is, amelyek a megtévesztésen keresztül megakadályozzák a fogyasztót a tájékozott és ezáltal eredményes választásban. A megtévesztő reklámra vonatkozó tagállami jogszabályokkal és gyakorlattal összhangban

ezen irányelv a megtévesztő gyakorlatokat megtévesztő tevékenységekre és megtévesztő mulasztásokra osztja. A mulasztások tekintetében ez az irányelv meghatározott számú, kulcsfontosságú információt határoz meg, amelyre a fogyasztónak szüksége van a tájékozott ügyleti döntés meghozatalához. Az ilyen információkat nem kell minden reklámban közölni, csak akkor, ha a kereskedő vásárlásra tesz felhívást, amelynek fogalmát ezen irányelv világosan meghatározza. Az ezen irányelvben előírt teljes harmonizáció nem zárja ki, hogy a tagállamok a nemzeti jogban bizonyos termékek – mint például a gyűjtemények darabjai vagy az elektronikus készülékek – főbb tulajdonságait meghatározzák, amelyek tekintetében a mulasztás jelentősnek minősülne vásárlásra való felhívás esetén […]

[…]

(18) Helyénvaló minden fogyasztó védelme a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokkal szemben; ugyanakkor […] a Bíróság szükségesnek tartotta a reklámra vonatkozó ítélkezési gyakorlatában a feltételezett, tipikus fogyasztóra gyakorolt hatás megvizsgálását. Az arányosság elvével összhangban és az abban foglalt védelem hatékony alkalmazása érdekében ez az irányelv azt az átlagfogyasztót veszi viszonyítási alapul, aki a Bíróság értelmezése szerint megfelelően tájékozott, figyelmes és körültekintő [helyesen: észszerűen figyelmes és körültekintő], figyelembe véve a társadalmi, kulturális és nyelvi tényezőket is, ugyanakkor ez az irányelv rendelkezik azon fogyasztók kihasználásának megakadályozásáról is, akik tulajdonságaik alapján különösen kiszolgáltatottak a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatoknak […] Az átlagfogyasztókra vonatkozó vizsgálat nem statisztikai alapú vizsgálat. A nemzeti bíróságok és hatóságok – az Európai Bíróság esetjogának figyelembevételével – saját mérlegelési jogkörükben határozzák meg az átlagfogyasztó adott esetben tanúsított jellegzetes viselkedését.”

4 Ezen irányelv 2. cikke kimondja:

„Ezen irányelv alkalmazásában:

[…]

d) »az üzleti vállalkozásoknak a fogyasztókkal szemben folytatott kereskedelmi gyakorlatai« […]: a kereskedő által kifejtett tevékenység, mulasztás, magatartási forma vagy megjelenítési mód, illetve kereskedelmi kommunikáció – beleértve a reklámot és a marketinget is –, amely közvetlen kapcsolatban áll valamely terméknek a fogyasztó részére történő eladásösztönzésével, értékesítésével vagy szolgáltatásával [helyesen: valamely terméknek a fogyasztó részére történő népszerűsítésével, értékesítésével vagy szolgáltatásával];

[…]

i) »felhívás vásárlásra«: a termék tulajdonságait és árát az alkalmazott kereskedelmi kommunikációs eszköznek megfelelően feltüntető kereskedelmi kommunikáció, amely ezáltal lehetővé teszi a fogyasztó számára a vásárlást;

[…]”

5 Az említett irányelv 7. cikke a következőket írja elő:

„(1) Megtévesztőnek minősül az a kereskedelmi gyakorlat, amely a ténybeli körülmények alapján – figyelembe véve annak valamennyi jellemzőjét és feltételét, valamint kommunikációs eszközeinek korlátait is –, az átlagfogyasztó tájékozott ügyleti döntéséhez szükséges jelentős információkat hagy ki [helyesen: az átlagfogyasztó tájékozott ügyleti döntéséhez – a körülményektől függően – szükséges lényeges információkat hagy ki], és ezáltal – a körülményektől függően – ténylegesen vagy valószínűsíthetően ahhoz vezet [helyesen: és ezáltal ténylegesen vagy valószínűsíthetően ahhoz vezet], hogy az átlagfogyasztó olyan ügyleti döntést hoz, amelyet egyébként nem hozott volna.

(2) Megtévesztő mulasztásnak minősül az is, ha a kereskedő az (1) bekezdésben említett jelentős információt [helyesen: lényeges információt] hallgat el, vagy azt homályos, érthetetlen, félreérthető, vagy időszerűtlen módon bocsátja rendelkezésre, figyelembe véve az említett bekezdésben leírt szempontokat, illetve ha nem nevezi meg az adott kereskedelmi gyakorlat kereskedelmi célját, amennyiben az a körülményekből nem derül ki, és amennyiben ez bármelyik esetben ténylegesen vagy valószínűsíthetően ahhoz vezet, hogy az átlagfogyasztó olyan ügyleti döntést hoz, amelyet egyébként nem hozott volna.

(3) Amennyiben a kereskedelmi gyakorlatban alkalmazott kommunikációs eszköz térbeli vagy időbeli akadályokat támaszt, ezen akadályokat, illetve minden olyan intézkedést, amelyet a kereskedő annak érdekében tett, hogy az információt más módon eljuttassa a fogyasztókhoz, figyelembe kell venni annak eldöntésekor, hogy fennállt-e mulasztás a tájékoztatás tekintetében.

(4) Vásárlásra való felhívás esetén az alábbiakra vonatkozó információ minősül jelentősnek [helyesen: lényegesnek], amennyiben az a körülményekből nem tűnik ki:

[…]

c) az adóval növelt ár, vagy – amennyiben a termék jellegéből adódóan az árat nem lehet előre észszerűen kiszámítani – az ár kiszámításának módja, valamint adott esetben az összes fuvardíj, szállítási, vagy postaköltség, illetve, amennyiben e költségeket nem lehet észszerűen előre kiszámítani, annak a ténynek a feltüntetése, hogy esetlegesen további költségek merülhetnek fel;

[…]”

A német jog

6 A 2004. július 3-i Gesetz gegen den unlauteren Wettbewerb (a tisztességtelen verseny tilalmáról szóló törvény, BGBl. 2010 I, 254. o.) – alapügyben alkalmazandó, 2022. május 28-án hatályos változatának – (a továbbiakban: UWG) célja többek között a 2005/29 irányelv átültetése a német jogba.

7 Az UWG 5a. §-ának (1) és (3) bekezdése szerint:

„(1) Tisztességtelenül jár el az is, aki olyan lényeges információ kihagyásával téveszti meg a fogyasztót vagy más piaci szereplőt,

1. amelyre a fogyasztónak vagy más piaci szereplőnek az adott körülmények között szüksége van ahhoz, hogy tájékozott ügyleti döntést hozzon, és

2. amelyek kihagyása alkalmas arra, hogy a fogyasztót vagy más piaci szereplőt olyan ügyleti döntés meghozatalára késztesse, amelyet egyébként nem hozott volna meg.

[…]

(3) Annak értékelése során, hogy sor került-e lényeges információk kihagyására, a következőket kell figyelembe venni:

1. a kereskedelmi gyakorlatban választott kommunikációs eszköz által támasztott térbeli vagy időbeli akadályok, valamint

2. minden olyan intézkedés, amelyet a kereskedő annak érdekében tett, hogy az információt más módon, mint a kereskedelmi gyakorlatban választott kommunikációs eszköz útján, eljuttassa a fogyasztókhoz vagy más piaci szereplőkhöz.”

8 Az UWG 5b. §-ának (1) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„Ha termékeket vagy szolgáltatásokat jellemzőik és áruk feltüntetésével együtt kínálják, a használt kommunikációs eszköznek megfelelően, olyan módon, hogy egy átlagfogyasztó az ügyletet meg tudja kötni, akkor az alábbi információk minősülnek az 5a. § (1) bekezdése értelmében lényegesnek, amennyiben azok nem derülnek ki közvetlenül a kontextusból:

[…]

3. a teljes ár, vagy – amennyiben az áruk vagy szolgáltatás jellegéből adódóan az árat nem lehet előre kiszámítani – az ár kiszámításának módja, valamint adott esetben az összes további fuvardíj, szállítási vagy postaköltség, vagy – amennyiben e költségeket nem lehet előre kiszámítani – annak feltüntetése, hogy ezek a költségek a fogyasztót terhelhetik;

[…]”

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés

9 A NEW Niederrhein Energie und Wasser, amely Németország egész területén folytat tevékenységet, többek között árammal működtetett hőtárolós fűtőberendezéssel rendelkező fogyasztók részére szolgáltat villamos energiát (a továbbiakban: fűtési célra felhasznált villamos energia). Így e társaság különösen az éjszakai idősávnak megfelelő „csúcsidőn kívüli órákban” alacsony díjszabással számlázott villamos energiát értékesít ügyfeleinek, amely e rendszer működtetésére szolgál.

10 Az előzetes döntéshozatalra utaló határozatból kitűnik, hogy az említett fogyasztók fűtési célra felhasznált villamosenergia- és más célra felhasznált villamosenergia-fogyasztása külön-külön vagy közösen is elszámolható. Közös elszámolás esetén a villamosenergia-fogyasztást rögzítő, két számlálóval rendelkező, kettős díjszabásos fogyasztásmérőt kell alkalmazni, az egyiket a csúcsidőn kívüli órákra vonatkozó alacsony díjszabással, a másikat pedig a nap többi órájában alkalmazott magas díjszabással.

11 A kérdést előterjesztő bíróság pontosítja, hogy a fogyasztók az alacsony díjszabású időszakban a fűtési célra felhasznált áramon kívül más célra felhasznált áramot is fogyaszthatnak, és ez utóbbi fogyasztás nem rögzíthető külön. Egyes villamosenergia-elosztó hálózatok kezelői és üzemeltetői ebben a helyzetben egy úgynevezett „kompenzációs” mennyiséget (a továbbiakban: kompenzációs mennyiség) írnak elő a villamosenergia-szolgáltatók számára, amely az alacsony díjszabású villamosenergia-fogyasztás egy részének magas díjszabással történő számlázásának felel meg, és átalány formájában meghatározott százalékos arányban jelenik meg.

12 Internetes oldalán (www.new-energie.de) a NEW Niederrhein Energie und Wasser, amely a villamosenergia-elosztó hálózatok üzemeltetői által meghatározott kompenzációs mennyiséget áthárítja ügyfeleire, egy villamosenergia-díjkalkulátort bocsát a nyilvánosság rendelkezésére. Ez utóbbit azok is használhatják, akik fűtési célra használt áramot fogyasztanak, és kettős díjszabásos fogyasztásmérővel rendelkeznek. Az érdekelteknek e célból meg kell adniuk az irányítószámukat, valamint az általuk fogyasztott vagy az igényeiknek megfelelő, magas és alacsony díjszabású villamosenergia-mennyiségeket. Ez a kalkulátor kiszámít tehát egy díjszabási ajánlatot, amelyet elfogadhatnak, és így villamosenergia-ellátási szerződést köthetnek a NEW Niederrhein Energie und Wasserrel.

13 Az országos szövetség szerint az, hogy az említett kalkulátor használata során nem tüntetik fel az érintett fogyasztóra áthárított kompenzációs mennyiséget, a megtévesztő mulasztás tilalmának, és ebből következően az UWG megsértésének minősül. A díjkalkulátor által feltüntetett teljes ár ugyanis alacsonyabb a tényleges árnál, mivel nem veszi figyelembe a kompenzációs mennyiség címén megállapított százalékos arányt.

14 Az országos szövetség mind elsőfokon, mind a fellebbviteli szakaszban azt kérte az illetékes német bíróságoktól, hogy kötelezzék a NEW Niederrhein Energie und Wassert többek között annak abbahagyására, hogy fűtési célú villamosenergia-szolgáltatásra vonatkozó ajánlatot reklámoz, anélkül hogy a szerződéskötési eljárás keretében, és pontosabban e villamosenergia-számlázás módját illetően, kifejezetten tájékoztatná a fogyasztót az említett villamosenergia- és a más célokra felhasznált villamosenergia-fogyasztás kettős díjszabásos fogyasztásmérővel történő közös mérése esetén alkalmazott kompenzációs mennyiség címén megállapított százalékos arányról.

15 Mivel e bíróságok elutasították e kérelmeket, az országos szövetség *felülvizsgálati kérelmet* nyújtott be a kérdést előterjesztő bírósághoz, a Bundesgerichtshofhoz (szövetségi legfelsőbb bíróság, Németország), megismételve e reklámozás abbahagyására irányuló kérelmét.

16 Az előzetes döntéshozatalra utaló határozatból kitűnik, hogy az alapeljárás alperesének általános értékesítési feltételei – amelynek tudomásulvételét az érintett személynek meg kell erősítenie a többek között fűtési célokra felhasznált villamosenergia-szolgáltatásra vonatkozó ajánlat interneten történő elfogadásának folyamata során – pontosítják, hogy a helyi villamosenergia-elosztó hálózat üzemeltetője határozza meg az éjszakai idősávot és a kompenzációs mennyiség címén megállapított százalékos arányt. Ebben az is szerepel, hogy ez utóbbit a hálózat üzemeltetője 25%-ban határozta meg azon földrajzi terület vonatkozásában, amelyhez az alapeljárás alperesének székhelye tartozik.

17 A kérdést előterjesztő bíróság úgy véli, hogy egy olyan reklám, amely egy online díjkalkulátornak a szolgáltató általi rendelkezésre bocsátásából eredő ajánlatra vonatkozik, a vonatkozó német szabályozás – amely különösen a 2005/29 irányelv 7. cikkének (4) bekezdését ülteti át – értelmében vett „vásárlásra való felhívásnak” minősül.

18 Márpedig e bíróság szerint, mivel a fogyasztó végleges ügyleti – nevezetesen a villamosenergia-szolgáltatási szerződés megkötésére vonatkozó – döntése a szerződéskötési eljárás megkezdéséből ered, az alkalmazandó kompenzációs mennyiség címén megállapított százalékos aránynak az alapeljárás alperese által az általános értékesítési feltételeiben való feltüntetése nem alkalmas – többek között időbeli szempontból – a rá háruló tájékoztatási kötelezettség teljesítésére. Konkrétan, a számlázott ár kiszámításának módjára vonatkozó tájékoztatást a kalkulátor használatának keretében kell megadni, megjelölve az érintett személyre alkalmazandó, kompenzációs mennyiség címén megállapított pontos százalékos arányt. Így e százalékos aránynak a villamosenergia-ár kiszámításába való beépítése lehetővé tenné a fogyasztók számára, hogy az alapeljárás alperesének ajánlatát összehasonlítsák más szolgáltatókéval.

19 Az említett bíróság úgy véli, hogy helyt kell adni az országos szövetség által előtte indított, abbahagyásra kötelezés iránti kérelemnek, amennyiben úgy kell tekinteni, hogy az alapeljárás alperese által a 2005/29 irányelv 7. cikkének (1) bekezdése és 7. cikke (4) bekezdésének c) pontja alapján az ár kiszámításának módjára vonatkozóan nyújtandó tájékoztatásnak magában kell foglalnia a kompenzációs mennyiség címén megállapított pontos százalékos arányt oly módon, hogy az érintett személy, az őt érintő fogyasztás ismeretében, önállóan ki tudja számítani ezt az árat. Az ilyen értelmezés megfelel ezen irányelv céljának, amely a magas szintű fogyasztóvédelem biztosítására irányul, és levezethető abból a szabályozási környezetből, amelybe a 2005/29 irányelv 7. cikke (4) bekezdésének c) pontja illeszkedik.

20 A kérdést előterjesztő bíróság úgy véli, hogy a fogyasztónak szüksége van ilyen tájékoztatásra ahhoz, hogy tájékozott ügyleti döntést hozzon, és úgy véli, hogy e lényeges információ kihagyása olyan ügyleti döntés meghozatalához vezethet, amelyet egyébként nem hozott volna meg.

21 Ezenkívül e bíróság azt állítja, hogy bár a fellebbviteli bíróság úgy ítélte meg, hogy az alapeljárás alperese nem volt abban a helyzetben, hogy tájékoztatást adjon az adott hálózat által lefedett földrajzi területen alkalmazandó kompenzációs mennyiségre vonatkozó pontos százalékos arányról, mivel a villamosenergia-elosztó hálózatok üzemeltetői csak ritkán teszik közzé ezt az információt, e bíróság mindazonáltal nem állapította meg, hogy az alapeljárás alperese számára lehetetlen volt az említett információknak az ezen üzemeltetőktől való beszerzése.

22 Mindemellett az említett bíróság megjegyzi, hogy a 2005/29 irányelv 7. cikke (4) bekezdésének c) pontjában szereplő „az ár kiszámításának módja” kifejezés úgy is értelmezhető, hogy a fogyasztónak az ár kiszámításának lényeges elemeiről való általános tájékoztatása elegendőnek bizonyulhat.

23 E körülmények között a Bundesgerichtshof (szövetségi legfelsőbb bíróság) úgy határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdést terjeszti a Bíróság elé:

„A fogyasztástól függő díjszabás esetén olyannak kell-e lennie az eladó vagy szolgáltató által a [2005/29 irányelv] 7. cikkének (1) bekezdése és 7. cikke (4) bekezdésének c) pontja alapján az ár kiszámításának módjáról szolgáltatandó információnak, hogy az információ alapján a fogyasztó az őt érintő fogyasztás ismeretében önállóan ki tudja számítani az árat?”

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésről

24 Előzetesen meg kell állapítani, hogy az előzetes döntéshozatalra utaló határozatból kitűnik, hogy az alapeljárás felei nem értenek egyet abban a kérdésben, hogy a villamosenergia-szolgáltató honlapján elérhető díjkalkulátornak, amely lehetővé teszi az érintett fogyasztó számára, hogy kiszámítsa többek között a fűtési célra felhasznált villamos energiáért fizetendő havi árat, tartalmaznia kell-e a villamosenergia-szolgáltató által e fogyasztóval szemben alkalmazott kompenzációs mennyiségre vonatkozó pontos százalékos arányt oly módon, hogy ez utóbbi, az őt érintő fogyasztás ismeretében, önállóan ki tudja számítani ezt az árat.

25 E körülmények között a kérdést előterjesztő bíróság az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésével lényegében arra vár választ, hogy a 2005/29 irányelv 7. cikkének (1) bekezdését és 7. cikke (4) bekezdésének c) pontját úgy kell-e értelmezni, hogy a villamosenergia-szolgáltatási ajánlatra vonatkozó internetes reklám keretében az ár kiszámításának módjára vonatkozó információknak tartalmazniuk kell a villamosenergia-szolgáltató által az érintett fogyasztóra alkalmazott változó összetevő, például a kompenzáció összegének pontos százalékos arányát, oly módon, hogy ez utóbbi az őt érintő fogyasztás ismeretében önállóan ki tudja számítani ezt az árat.

26 Emlékeztetni kell arra, hogy a 2005/29 irányelv 7. cikke (4) bekezdésének hatálya alá kizárólag az előzőleg vásárlásra való felhívásnak minősített kereskedelmi gyakorlat tartozik, míg az említett irányelv 7. cikke (1)–(3) és (5) bekezdésének rendelkezéseit valamennyi kereskedelmi gyakorlatra – a vásárlásra való felhívást is beleértve – alkalmazni kell (2011. május 12-i Ving Sverige ítélet, C-122/10, EU:C:2011:299, 24. pont).

27 Mivel a kérdést előterjesztő bíróság úgy ítéli meg, hogy a villamosenergia-szolgáltatásra vonatkozó ajánlatnak a villamosenergia-szolgáltató honlapján a fogyasztó rendelkezésére bocsátott díjkalkulátor útján történő reklámozása a 2005/29 irányelv 2. cikkének i) pontja értelmében vett „vásárlásra való felhívásnak” minősül, meg kell állapítani, hogy e rendelkezés e fogalmat úgy határozza meg, mint „a termék tulajdonságait és árát az alkalmazott kereskedelmi kommunikációs eszköznek megfelelően feltüntető kereskedelmi kommunikáció, amely ezáltal lehetővé teszi a fogyasztó számára a vásárlást”.

28 Ezenkívül a Bíróság pontosította, hogy a reklám különleges formájaként a vásárlásra való felhívás a 2005/29 irányelv (14) preambulumbekezdésével összefüggésben értelmezett 7. cikkének (4) bekezdése szerinti fokozott tájékoztatási kötelezettség alá tartozik (2011. május 12-i Ving Sverige ítélet, C-122/10, EU:C:2011:299, 28. pont).

29 Így minden vásárlásra való felhívásnak tartalmaznia kell bizonyos, a 2005/29 irányelv 7. cikkének (4) bekezdésében felsorolt lényeges információkat, amelyekre a fogyasztónak szüksége van a tájékozott ügyleti döntés meghozatalához. E rendelkezés c) pontjának megfelelően ezen információk közé tartozik az adóval növelt ár, vagy – amennyiben a termék jellegéből adódóan az árat nem lehet előre észszerűen kiszámítani – az ár kiszámításának módja.

30 A 2005/29 irányelv 7. cikke (4) bekezdése c) pontjának szövegéből először is az következik, hogy különbséget kell tenni a végső ár feltüntetése és az ezen ár kiszámítási módjának feltüntetése között, továbbá az, hogy a termék jellege határozza meg azt a helyzetet, amikor az említett árat a kereskedő észszerűen nem tudja előre kiszámítani, végül pedig, hogy mivel a kereskedő nem tudja feltüntetni ugyanezt az árat, meg kell jelölnie azokat a módozatokat, amelyek alapján azt kiszámítják, vagy másként fogalmazva, a végső ár kiszámításának módját.

31 Következésképpen, amennyiben a villamosenergia-szolgáltatás végső ára észszerűen nem számítható ki előre, mivel az függhet bizonyos elemektől, mint például a villamosenergia-szolgáltatót terhelő költségektől, de független ez utóbbi szándékától és változó, vagy – amint arra a kérdést előterjesztő bíróság rámutat – a fogyasztó által ténylegesen elfogyasztott villamos energia mennyiségétől, a kereskedő által a végső árba beépített, olyan elem alkalmazására vonatkozó információ, mint a kompenzációs mennyiség címén alkalmazott százalékos felár, a 2005/29 irányelv 7. cikke (4) bekezdésének c) pontja értelmében vett „ár kiszámításának módja” alá tartozik, és mint ilyen, olyan lényeges információnak minősül, amelyre a fogyasztónak szüksége van ahhoz, hogy tájékozott ügyleti döntést hozzon.

32 Ezenkívül a 2005/29 irányelv 7. cikkének (1) bekezdésének megfelelően megtévesztőnek minősül az alapügyben szóban forgóhoz hasonló vásárlásra való felhívás, ha olyan jelentős információkat hagy ki, amely a ténybeli körülmények alapján az átlagfogyasztó tájékozott ügyleti döntéséhez szükséges, és ennek következtében ténylegesen vagy valószínűsíthetően ahhoz vezet, hogy az olyan ügyleti döntést hoz, amelyet egyébként nem hozott volna.

33 A fenti megfontolásokból következik, hogy az alapügyben szóban forgóhoz hasonló vásárlásra való felhívásban szerepelnie kell az olyan lényeges információnak, mint amilyen a kompenzációs mennyiség címén alkalmazott százalékos felár alkalmazásának feltüntetése, amennyiben arra az átlagos fogyasztónak – a körülményektől függően – szüksége van ahhoz, hogy tájékozott ügyleti döntést hozzon.

34 Meg kell állapítani, hogy a 2005/29 irányelv rendelkezéseinek értelmezése céljából a „fogyasztó” fogalma alapvető jelentőséggel bír. Ezen irányelv azt az átlagfogyasztót veszi viszonyítási alapul, aki megfelelően tájékozott, figyelmes és körültekintő, figyelembe véve a társadalmi, kulturális és nyelvi tényezőket is (2011. május 12-i Ving Sverige ítélet, C-122/10, EU:C:2011:299, 22. pont).

35 Így valamely reklám megtévesztő jellege kapcsán a nemzeti bíróságoknak a szokásosan tájékozott, észszerűen figyelmes és körültekintő átlagos fogyasztó észlelését kell figyelembe venniük (2011. május 12-i Ving Sverige ítélet, C-122/10, EU:C:2011:299, 23. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

36 Hozzá kell fűzni, hogy a 2005/29 irányelv (18) preambulumbekezdéséből az következik, hogy az „átlagfogyasztó” fogalma nem statisztikai ismérven alapul, és a nemzeti bíróságoknak és hatóságoknak saját ítélőképességükre kell hagyatkozniuk annak megítélésekor, hogy hogyan reagálna az átlagfogyasztó egy adott esetben.

37 Ugyanakkor a 2005/29 irányelv 7. cikke (4) bekezdése c) pontjának szövege nem írja elő, hogy a kereskedőnek milyen módon kell tájékoztatnia a fogyasztót az ár kiszámításának módjáról.

38 Ezenkívül az érintett termék jellege, és különösen e termék előállításának, szállításának vagy végső felhasználásának körülményei miatt előfordulhat, hogy a kereskedő nem rendelkezik előre és pontosan a végső ár valamennyi összetevőjével, oly módon, hogy a fogyasztóval nem tudja közölni az ár kiszámításának módját oly módon, hogy a fogyasztó maga is el tudja végezni a számítást.

39 Következésképpen az ár kiszámításának módjára vonatkozó tájékoztatás mértéke nem jelenti azt, hogy a fogyasztónak ezen információ alapján képesnek kell lennie arra, hogy maga számítsa ki ezt az árat, és így végleges számszerű eredményre jusson.

40 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy a 2005/29 irányelv nem tartalmaz pontos előírást arra vonatkozóan, hogy milyen mértékben és milyen hordozón keresztül kell közölni a lényeges információt (lásd ebben az értelemben: 2017. február 8-i Carrefour Hypermarchés ítélet, C-562/15, EU:C:2017:95, 37. pont).

41 Így az ár kiszámításának módjára vonatkozó, ezen irányelv 7. cikke (4) bekezdésének c) pontja értelmében vett információ megjelenhet például egy, az alkalmazásában szereplő százalékos tartomány, vagy pontos, de feltételhez kötött százalékos arány, vagy akár előre meghatározott százalékos arányban, de annak feltüntetésével, hogy annak mértéke a kereskedő által nem befolyásolható változó elemek miatt idővel változhat.

42 A 2005/29 irányelv 7. cikke (4) bekezdése c) pontjának ilyen értelmezését megerősíti ezen irányelv 7. cikke általános rendszerének vizsgálata.

43 E tekintetben először is emlékeztetni kell arra, hogy a 2005/29 irányelv 7. cikke (2) bekezdésének megfelelően az alapügyben szereplő reklámhoz hasonló, vásárlásra való felhívás megtévesztő mulasztást tartalmaz többek között akkor, ha a kereskedő elhallgatja az ár kiszámításának módjára vonatkozó információt, vagy azt homályos, érthetetlen, félreérthető vagy időszerűtlen módon bocsátja rendelkezésre, és amennyiben ez bármelyik esetben ténylegesen vagy valószínűsíthetően ahhoz vezet, hogy az átlagfogyasztó olyan ügyleti döntést hoz, amelyet egyébként nem hozott volna.

44 Ebből következik, hogy a kereskedőnek fel kell tüntetnie az ár kiszámításának valamennyi alkotóelemét. Hasonlóképpen, a kereskedőnek ezen elemek mindegyikét oly módon kell közölnie, hogy az átlagfogyasztó tájékozott ügyleti döntést hozhasson.

45 Másodszor, a 2005/29 irányelv 7. cikke (1) bekezdésének megfelelően a kereskedelmi gyakorlat megtévesztő jellegét különösen e gyakorlat ténybeli körülményeire, annak valamennyi jellemzőjére, és az alkalmazott kommunikációs eszköz korlátaira tekintettel kell megítélni. Az említett irányelv 7. cikkének (3) bekezdése pedig úgy rendelkezik, hogy annak eldöntésekor, hogy fennállt-e mulasztás a tájékoztatás tekintetében, figyelembe kell venni az alkalmazott kommunikációs eszköz térbeli vagy időbeli akadályait, illetve minden olyan intézkedést, amelyet a kereskedő annak érdekében tett, hogy az információt más módon eljuttassa a fogyasztókhoz (lásd ebben az értelemben: 2011. május 12-i Ving Sverige ítélet, C-122/10, EU:C:2011:299, 53. és 54. pont).

46 E rendelkezésekből következik, hogy hogy a kereskedő által a vásárlásra való felhívás keretében nyújtandó, az ár kiszámításának módjára vonatkozó tájékoztatás terjedelmét többek között azon ténybeli háttérre tekintettel, amelybe e vásárlásra való felhívás illeszkedik, valamint az alkalmazott kommunikációs eszközre tekintettel kell értékelni (lásd ebben az értelemben: 2011. május 12-i Ving Sverige ítélet, C-122/10, EU:C:2011:299, 55. pont; 2016. október 26-i Canal Digital Danmark ítélet, C-611/14, EU:C:2016:800, 27. pont).

47 A kérdést előterjesztő bíróság megjegyzi, hogy nem bizonyított, és nem is nyilvánvaló, hogy az érintett kereskedelmi gyakorlat céljára használt kommunikációs eszköz, azaz az alapeljárás alperesének honlapján elérhető díjkalkulátor térbeli vagy időbeli korlátokat támaszt.

48 Mindemellett azon információ terjedelmének meghatározása érdekében, amelyet a kereskedőnek kell közölnie az ár kiszámításának módját illetően, a kérdést előterjesztő bíróságnak figyelembe kell vennie azt a ténybeli hátteret, amelybe az alapügyben szóban forgó reklám illeszkedik.

49 E tekintetben egyrészt az alapeljárás alperese azt állítja – amit a Bíróságnak nem kell vizsgálnia –, hogy észszerűen nem áll módjában reklámjában feltüntetni a kompenzációs mennyiségre vonatkozó pontos százalékos arányt. Azt állítja tehát, hogy a német területen letelepedett villamosenergia-elosztó hálózatok üzemeltetői különböző, és idővel változó százalékos arányokat tartanak fenn, így ha valós időben tájékoztatná a fogyasztókat egy ilyen százalékos arány pontos összegéről, akkor naponta meg kellene kérdeznie az összes ilyen üzemeltetőt ezen elem esetleges változásáról. Márpedig az ilyen eljárás az alapeljárás alperese szerint túlzottan nagy erőforrásokat mozgósítana.

50 Másrészt az előzetes döntéshozatalra utaló határozatból kitűnik, hogy az árkalkulátor által generált árajánlatokat megjelenítő reklám az alapügy alperese által alkalmazott általános szerződési feltételekre mutató hivatkozást tartalmaz. E dokumentumban ez utóbbi tájékoztatja a fogyasztót arról, hogy a helyi hálózat üzemeltetője határozza meg az alacsony díjszabás alkalmazásának megfelelő éjszakai idősávot, valamint a kompenzációs mennyiség címén megállapított százalékos arányt, és hogy ez utóbbit a helyi hálózat üzemeltetője 25%-ban állapította meg azon földrajzi terület tekintetében, amelyhez a székhelye tartozik.

51 A fenti megfontolásokból következik, hogy abban a ténybeli összefüggésben, amelybe az alapügyben szóban forgó vásárlásra való felhívás illeszkedik, nem állapítható meg – a kérdést előterjesztő bíróság által elvégzendő vizsgálatok fenntartása mellett –, hogy e felhívás a 2005/29 irányelv 7. cikkének (1) és (4) bekezdése értelmében vett „megtévesztő mulasztást” tartalmaz, amennyiben az általános értékesítési feltételekre mutató hivatkozás, amelyekben a kompenzációs mennyiség címén megállapított százalékos arányra vonatkozó információk szerepelnek, látható módon van feltüntetve, és az ajánlat fogyasztó általi elfogadása technikailag annak függvénye, hogy a fogyasztó megerősíti, hogy e feltételekről tudomást szerzett, ami biztosítja, hogy a fogyasztó tájékozott ügyleti döntést hozzon.

52 A fenti megfontolások összességére tekintettel az előterjesztett kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 2005/29 irányelv 7. cikkének (1) bekezdését és 7. cikke (4) bekezdésének c) pontját úgy kell értelmezni, hogy online kereskedelmi kommunikáció útján történő vásárlásra való felhívás esetén az ár kiszámításának módjára vonatkozó tájékoztatásnak nem kell feltétlenül tartalmaznia egy olyan változó összetevő pontos százalékos arányát, mint a villamosenergia-szolgáltató által az érintett fogyasztóval szemben alkalmazott kompenzációs mennyiség, annak érdekében, hogy ez utóbbi az őt érintő fogyasztás ismeretében önállóan ki tudja számítani ezt az árat, amennyiben e tájékoztatás jelzi az ilyen százalékos arány elvi alkalmazhatóságát, valamint az esetleges nagyságrendet és az azt befolyásoló elemeket, lehetővé téve ezáltal az átlagos fogyasztó számára, hogy tájékozott ügyleti döntést hozzon.

A költségekről

53 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (hatodik tanács) a következőképpen határozott:

A belső piacon az üzleti vállalkozások fogyasztókkal szemben folytatott tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatairól, valamint a 84/450/EGK tanácsi irányelv, a 97/7/EK,

a 98/27/EK és a 2002/65/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvek, valamint a 2006/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról szóló, 2005. május 11-i 2005/29/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv („Irányelv a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokról”) 7. cikkének (1) bekezdését és 7. cikke (4) bekezdésének c) pontját

a következőképpen kell értelmezni:

online kereskedelmi kommunikáció útján történő vásárlásra való felhívás esetén az ár kiszámításának módjára vonatkozó tájékoztatásnak nem kell feltétlenül tartalmaznia egy olyan változó összetevő pontos százalékos arányát, mint a villamosenergia-szolgáltató által az érintett fogyasztóval szemben alkalmazott kompenzációs mennyiség, annak érdekében, hogy ez utóbbi az őt érintő fogyasztás ismeretében önállóan ki tudja számítani ezt az árat, amennyiben e tájékoztatás jelzi az ilyen százalékos arány elvi alkalmazhatóságát, valamint az esetleges nagyságrendet és az azt befolyásoló elemeket, lehetővé téve ezáltal az átlagos fogyasztó számára, hogy tájékozott ügyleti döntést hozzon.

Aláírások